

Erakondade Rahastamise Järelevalve Komisjon

Isamaa Erakond
info@isamaa.ee

Jaanuar 2026 nr 31-2/26-7/1

Järelepärimine, menetluse algatamine

Käesoleva haldusmenetluse algatamise ajendiks oli erakondade finantsaruandluse kontrolli käigus selgunud asjaolu, et Isamaa Erakonnal (edaspidi ka erakond) on KOV 2025 valimiskampaaniast tulenev valimisvõlg, mille tasumine arvesse võttes erakonna finantsseisu nõuab erakonna täiendavat finantseerimist, kui mitte laenu, siis vähemalt maksete ajatamise näol. Menetluse eesmärk on veenduda, kas Isamaa Erakond järgib oma rahaliste kohustuste täitmisel erakonnaseaduses (EKS) kehtestatud nõudeid, sh kas erakonna rahastamistingimused vastavad turutingimustele.

Erakonna ostuvõlgnevuste aruandest seisuga 31.12.2025 nähtub, et Osühing Inspired Universal Mccann (edaspidi Osühing) on esitanud erakonnale KOV 2025 valimiskampaania raames kuus arvet – kokku summas 396 785,23 eurot, millest seisuga 31.12.2025 on tasumata 308 106,69 eurot. Ülevaade aruandes kajastatud Osühingu arvete, nende tasumiste ja tasumisega viivitatud päevade kohta seisuga 31.12.2025 on toodud alljärgnevas tabelis:

Jrk	Arve nr	Arve esitamise kuupäev	Tasumise tähtaeg päevades	Tasumise tähtaeg (kuupäev)	Tasutud kuupäeval	Arve summa / /tasutud summa (eur)	Tasumata summa (eur) seisuga 31.12.2025	Tasumisega viivitatud päevi seisuga 31.12.2025
1.	20252278	23.09.2025	30	23.10.2025	-	40 628,91	-	-
					20.11.2025	-30 570,66	10 058,25	28
2.	20252320	29.09.2025	30	29.10.2025	-	946,23	946,23	63
3.	20252565	13.10.2025	30	12.11.2025	-	69 998,58	-	-
					04.11.2025	-23 607,88	-	0
					31.12.2025	-34 500,00	11 890,70	49
4.	20252599	20.10.2025	30	19.11.2025	-	1 913,32	1 913,32	42
5.	20252658	29.10.2025	30	28.11.2025	-	16 118,76	16 118,76	33
6.	20252598	20.10.2025	180	18.04.2026	-	267 179,43	267 179,43	0
Kokku OÜ Inspired Universal Mccann arved						396 785,23	308 106,69	

Kõigi arvete tasumisega, mille maksetähtajaks on märgitud 30 päeva, on erakond viivitus. Arvete tasumisega viivitamisega on erakond kasutanud võlausaldaja rahalisi vahendeid, mis on käsitatav erakonna krediteerimisena.

EKS § 12² lõike 1 kohaselt võib erakond laenu võtta üksnes krediidasutuselt, ja seda turutingimustel. Sama paragrahvi lõike 2 kohaselt ei kohaldata lõikes 1 sätestatud igapäevases majandustegevuses tavapärastele ning turutingimustel tehtavatele tehingutele (sh krediteerimistingimustele nagu nt arvelduskrediit, kohustuste ajatamine jms).

Maksetega üle maksetähtaja viivitamisega tekib võlgnikul tavapäraselt kohustus tasuda võlausaldajale viivitusintressi. Viivitusintressi kohaldamata jätmise korral on erakonnaseaduse tähenduses tegemist erakonna krediteerimisega soodustatud tingimustel ning saadud soodustus on käsitatav juriidilise isiku keelatud annetuseksena.

Soodustusena tuleb käsitada ka majandustegevuses tavapärase ning turutingimustele vastava 30-päevase maksetähtaja asemel pikema - antud juhul 180-päevase - maksetähtaja seadmist, kuna see tagab võlgnikule – antud juhul erakonnale - võimaluse kasutada võlausaldaja raha pikema aja jooksul ilma viivitusintressi maksmata. Komisjon on analoogset soodustust käsitlenud Isamaa Erakonnaga seotud menetluses 2023. aastal ja selgitanud muuhulgas : „*tavapäraselt on arvete tasumise tähtaeg kuni 30 päeva, mille ületamisel nõuab võlausaldaja oma raha kasutamise eest võlgnikult viivist/intressi. Pikem maksetähtaeg loob soodustatud olukorra, kus võlgnik saab võlausaldaja raha kasutada ilma selle eest tasu maksmata 30 päeva asemel pikema aja jooksul. Antud juhul on Isamaa saanud 30-päevase maksetähtaja asemel kahele arvele maksetähtajad 199 ja 260 päeva, mida saab käsitada soodustusena, mis väljendub makstavate viiviste arvelt saadud rahalises säästus. Kui muude isikute puhul on maksesoodustused, sh nõudest loobumine lubatud, siis erakonna puhul on see käsitatav tasuta saadud hüvena e keelatud annetusena.*“

Vastavalt erakonnaseadusele peavad erakonna rahastamistingimused olema läbipaistvad ja sõlmitud turutingimustel. Turutingimustega võrreldes saadud soodustus on käsitletav keelatud annetusena. Keelatud annetus tuleneb järgmisest:

- EKS § 12³ lg 1 sätestab, et annetus erakonnaseaduse tähenduses on Eesti Vabariigi kodakondsusega, Eestis alalise elamisõiguse ja pikaajalise elaniku staatusega füüsilisest isikust annetaja poolt vabatahtlikult oma vara arvelt erakonna tegevuse toetamiseks erakonnale või erakonna liikmele loovutatav rahaliselt hinnatav hüve, sealhulgas teenus, kuid välja arvatud vabatahtlik töö;
- EKS § 12³ lg 2 sätestab, et annetus, mis ei vasta lõikes 1 toodud tingimustele, on keelatud;
- Eelkõige on EKS § 12³ lg 2 p 2 kohaselt keelatud juriidilise isiku annetus; p 3 kohaselt teenuste või varaliste õiguste loovutamine või kasutusse andmine erakonnale tingimustel, mis pole teisele isikule; p 4 kohaselt tavapäraselt siduvatest kohustustest vabastamine; p 5 kohaselt erakonna vastu suunatud nõudest loobumine ja p 6 kohaselt erakonnale soodustuse tegemine, va juhtudel, kui sellise soodustuse tegemine on kättesaadav tavapärasel majandustegevuses ka teistele isikutele.

Eelnevast tulenevalt palume esitada järgmised selgitused ja dokumendid:

- 1) milliste ja millistel tingimustel Osaühinguga sõlmitud lepingute alusel toimub tabeli punktides 1-6 nimetatud arvete tasumine ning esitada seda kinnitavad dokumendid (arved, leping);
- 2) kas ja millise määraga tasub erakond tabeli punktides 1-6 nimetatud arvete maksmisega hilinemise eest viivitusintressi;
- 3) kas erakond kavatses tabeli punktis 6 nimetatud arve puhul viivitusintressi arvestamisel lähtuda 30-päevasest maksetähtajast;
- 4) esitada kõik tabelis nimetatud arved originaalkujul;
- 5) esitada kõik arvete või nende osamaksete tasumist tõendavad maksekorraldused;
- 6) esitada kõik viivisarved ja nende tasumist tõendavad maksekorraldused;
- 7) pärast vastuse kuupäeva saadud viivisarved ning nende ja arvete või arvete osamaksete tasumist tõendavad maksekorraldused palun esitada jooksvalt, st kohe pärast maksete sooritamist.

Vastus palun esitada e-posti aadressil erjk@riigikogu.ee või zoja.mass@riigikogu.ee hiljemalt 16.02.2026.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa Oviir
komisjoni esimees